

Etusivu>Hae oikeusalan ammattilaisia>Oikeudelliset ammatit

Tämän sivun alkukielistä versiota [fr](#) on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla.

Swipe to change

hollanti

Oikeudelliset ammatit

Belgia

Tässä osassa on tietoa oikeusalan ammteista Belgiassa. Oikeusalan ammatit – johdanto Syyttäjälaitos Tuomarit Asianajajat Notaarit Muut oikeusalan ammatit Maksutonta oikeudellista neuvontaa antavat organisaatiot Oikeudelliset tietokannat Belgian oikeusministeriön verkkosivut

Oikeusalan ammatit – johdanto

Tässä osassa kerrotaan muun muassa seuraavista oikeusalan ammteista:

syyttäjälaitos

tuomarit

asianajajat

notaarit

haastemiehet

Syyttäjälaitos

Organisaatio

Syyttäviranomainen (*ministère public*) muodostuu **syyttäjistöön** (*parquet, auditorat*) kuuluvista oikeusviranomaisista, jotka hoitavat virkatehtäviään siinä tuomioistuimessa (*cour, tribunal*), jossa he työskentelevät.

Arrondissement-tuomiopiireissä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimissa (*tribunal de première instance*) ja erityisesti nuoriso-oikeudessa, joka on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jaosto, syyttäjinä toimivat **procureur du Roi** ("kruununsyyttäjä") ja apulaissyyttäjät. He hoitavat syyttäjentehtäviä myös tuomiopiirissä poliisituomioistuimissa ja kauppatuomioistuimissa.

Työtuomioistuimissa (*tribunal du travail*) syyttäjinä toimivat **pääsyyttäjät** (*auditeur du travail*), joita avustavat apulaissyyttäjät. He hoitavat näitä tehtäviä myös toimivaltaansa kuuluvissa rikosasioissa rikosoikeudessa, joka on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jaosto, ja poliisituomioistuimissa.

Muutoksenhakutuomioistuimissa (*cour d'appel*) ja **toisen oikeusasteen työtuomioistuimissa** (*cour du travail*) syyttäjentehtäviä hoitaa **procureur général**, joka johtaa ja valvoo yleistuomioistuinten ja työtuomioistuimen syyttäjiä. Yleistuomioistuimessa syyttäjää avustavat apulaissyyttäjät (*premier avocat général, avocats généraux* ja *substitués du procureur général*). Työtuomioistuimessa syyttäjää avustavat apulaissyyttäjät (*premier avocat général, avocats généraux* ja *substitués généraux*).

Kassaatiotuomioistuimessa syyttäjänä toimii **kassaatiotuomioistuimen pääsyyttäjä** (*procureur général*) apulaissyyttäjiineen (*premier avocat général, avocats généraux*). Vaikka nimitykset ovat samat, syyttäjentehtävät kassaatiotuomioistuimessa ovat täysin erilaiset kuin muissa tuomioistuimissa.

Kassaatiotuomioistuin ei nimittäin tutki asiaperusteita vaan oikeudellisten menettelyjen laillisuutta ja sääntöjenmukaisuutta.

Syyttäjä tekee tutkimuksiaan ja nostaa syytteitä **riippumattomasti**. Toimivaltaisella ministerillä on kuitenkin oikeus määrätä syyttäjä nostamaan kanteita ja antaa sitovia rikosoikeudellisia toimintaohjeita – myös tutkimusten tekemisen ja syytteenoston alalla.

Tehtävät

Syyttäviranomaisella on useita tehtäviä, jotka liittyvät **rikosasioiden ja siviili-asioiden käsittelyyn ja jatkotoimiin**.

Rikosasioissa syyttäjät valvovat (yhteiskunnan edun nimissä), että rikosoikeudenkäynti etenee sääntöjenmukaisesti sekä asiaperusteiden käsittelyn että oikeudenkäyntiä edeltävän esitutkinta- ja tutkintamenettelyn osalta. Oikeuskäsittelyn aikana he valvovat rikosoikeuden soveltamista ja huolehtivat siitä, että rangaistusten täytäntöönpanon edellyttämät toimenpiteet toteutetaan. **Rikostuomioistuimessa** (*cour d'assises*) syyttäjänä toimii muutoksenhakutuomioistuimen pääsyyttäjä (*procureur général près la cour d'appel*). Häntä voi kuitenkin edustaa rikostuomioistuimessa myös muu syyttäjistön jäsen.

Sivilliasioissa syyttäviranomaisen on toimittava viran puolesta laissa säädetyissä tapauksissa. Lisäksi sen on otettava siviilikanteet ajaakseen aina, kun yleinen järjestys sitä edellyttää. Tällöin syyttäviranomaisen on annettava asiasta kirjallinen tai suullinen lausunto. Syyttäviranomaisen lausuntoa on pyydettävä asioissa, jotka liittyvät oikeudenkäyntilain (*Code judiciaire*) 764 §:n 1 momentissa lueteltuihin kysymyksiin. Se voi pyytää tiedon saamista myös muista asioista lausunnon antamista varten, jos se katsoo tämän asianmukaiseksi, ja tuomioistuin voi myös tuoda asian sen tietoon viran puolesta (oikeudenkäyntilain 764 §:n 2 momentti).

Näiden varsinaisten päätehtäviensä lisäksi syyttäviranomaisella on tuomiopiirissään myös valta **panna rikosoikeutta koskevat poliittiset päätökset ja toimintaohjeet täytäntöön ja seurata niiden täytäntöönpanoa**.

Oikeusministeri vahvistaa toimintaohjeet kuultuaan syyttäjäkolegiota (joka muodostuu viiden muutoksenhakutuomioistuimen pääsyyttäjistä).

Syyttäjäkolegio toimii oikeusministerin alaisuudessa ja tekee päätöksiä edistääkseen mahdollisimman johdonmukaista politiikkaa ja koordinoitua sekä syyttäviranomaisen toiminnan yleistä asianmukaisuutta.

Syyttäjäkolegion toimivalta kattaa koko maan, ja sen päätökset velvoittavat muutoksenhakutuomioistuinten pääsyyttäjiiä ja kaikkia heidän alaisuudessaan toimivia syyttäviranomaisen edustajia.

Lisätietoa aiheesta saa [Belgian oikeusministeriön verkkosivuilta](#) (ks. "Ordre judiciaire" / "Ministère publique").

Tuomarit

Organisaatio

Oikeuslaitos jakautuu **tuomarikuntaan** (*magistrature assise*, joka muodostuu *tribunal-* ja *cour-*tuomioistuinten tuomareista) ja syyttäjälaitokseen (*magistrature debout*, syyttäviranomainen eli syyttäjistö, ks. edellä).

Yleensä *tribunal*-tuomioistuinten tuomareista käytetään nimitystä **juge** ja *cour*-tuomioistuinten tuomareista nimitystä **conseiller**.

Tuomareiden **tehtävänä** on soveltaa lakia siviilioikeudellisiin riita-asioihin sekä rikkomuksiin.

Tietyissä tuomioistuimissa päätöksentekoon osallistuu ammattituomareiden lisäksi maallikkotuomareita. **Maallikkotuomareita** toimii seuraavissa tuomioistuimissa:

kauppatuomioistuin (*tribunal de commerce*): ammattituomareita ja maallikkotuomareita (*juge consulaire*).

työtuomioistuin: ammattituomareita ja maallikkotuomareita (*juge social*)

rangaistusten soveltamista käsittelevä oikeus (*tribunal d'application des peines*): ammattituomareita ja asessoreja (*assesseurs en application des peines*).

Vastuuviranomainen

Korkealla tuomioistuinneuvostolla (*Conseil supérieur de la justice*) on **kolme tehtävää**:

ratkaista tuomarikunnan **nimitykset** puolueettomalla ja poliitikasta riippumattomalla tavalla

valvoa ulkopuolelta oikeuslaitoksen toimintaa, myös valitusten käsittelyä

antaa poliittisille päättäjille **lausuntoja** tuomarikunnan toiminnan parantamiseksi.

Lisätietoja annetaan **Conseil supérieur de la Justice**n verkkosivuilla.<http://www.hrj.be/>

Asianajajat

Tehtävät

Asianajaja on lain ja oikeuden ammattilainen. Hänen on noudatettava eettisiä sääntöjä, jotka takaavat **täyden riippumattomuuden**. Lisäksi häntä sitoo salassapitovelvollisuus.

Asianajaja on koulutettu toimimaan oikeuden eri aloilla, jotka ovat usein myös päällekkäisiä (yhtiöoikeus, hallinto-oikeus, kaupunkisuunnittelua koskeva oikeus, vero-oikeus, perheoikeus jne.). Asianajaja voi uransa kuluessa erikoistua yhteen tai useampaan näistä aloista hankittuaan niitä koskevaa erityisosaamista.

Asianajajan tehtävä on avustaa asiakkaitaan sekä tuomioistuimissa että kaikissa sellaisissa tilanteissa, joissa tämä saattaa tarvita oikeudellista tukea, virallista edustajaa, tekstinlaatijaa tai yksinkertaisesti moraalista tukea.

Yleisesti ottaen asianajajalla on kolme tehtävää:

asianajaja **neuvoo**

asianajaja **sovittelee**

asianajaja **hoitaa puolustusta**.

Asianajaja voi puhua asiakkaansa puolesta ja edustaa häntä kaikissa Belgian tuomioistuimissa (poliisituomioistuin, rauhantuomioistuin, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin, kauppatuomioistuin, työtuomioistuin, muutoksenhakutuomioistuin, toisen oikeusasteen työtuomioistuin, rikostuomioistuin, korkein hallinto-oikeus) samoin kuin muissa Euroopan unionin valtioissa.

Asianajaja avustaa myös välimies- ja sovittelumenettelyissä, kaikkien vaihtoehtoisten riitatilanteiden ratkaisumenettelyjen yhteydessä (*méthode alternative de résolution des conflits*, M.A.R.C.) sekä kaikissa kokoontumisissa ja kokouksissa.

Asianajajan tehtävät eivät rajoitu riitatilanteissa toimimiseen. He antavat myös neuvoja ja laativat tai mukauttavat sopimuksia niin, että oikeudenkäynnit voidaan usein välttää.

Asianajaja voi auttaa asiakastaan myös kiinteistön ostossa tai vuokraamisessa, yrityksen perustamisessa, velkojen hoitamiseen liittyvien vaikeuksien yhteydessä, uuden työsopimuksen tekemisessä, onnettomuuden tai hyökkäyksen uhriksi joutumisen jälkeen, asiakkaan saatua kutsun oikeuteen, asumuseron yhteydessä jne.

Asianajaja on kaikkia varten

Lain mukaan vähävaraiset henkilöt voivat saada oikeusapua (aikaisemmalta nimeltään pro deo) tai oikeudenkäyntiapua.

Oikeusapu merkitsee vapautusta asianajajakuluista joko kokonaan tai osittain. Järjestelmä on kaksitasoinen:

Ensivaiheen oikeusapua voi saada kuka tahansa ilman tulorajoja. Sen yhteydessä asianajajat pitävät vastaanottoja lyhyitä yhteydenottoja varten, joissa voi pyytää alustavaa neuvoa oikeudellisista kysymyksistä, kysyä tietoja tms.

Toiminnasta vastaavat ensisijaisesti oikeusapulautakunnat (*Commission d'Aide Juridique*, C.A.J.).

Toisen vaiheen oikeusapua voivat saada henkilöt, jotka täyttävät tietyt taloudelliset edellytykset tai ovat tietynlaisessa tilanteessa. Tämä apu on tilanteen mukaan kokonaan tai osittain ilmaista ja sen myötä voi saada tuekseen asianajajan avustamaan oikeudellisessa tai hallinnollisessa menettelyssä, antamaan perusteellisempaa neuvontaa tai auttamaan sovittelussa.

Toisen vaiheen oikeusavusta vastaavat oikeusaputoimistot (*Bureaux d'Aide Juridique*, B.A.J.).

Oikeudenkäyntiapu merkitsee osittaista tai täyttä vapautusta oikeudenkäyntikuluista (notariaattimaksut, siirtoleimaverot, haastemiehen maksut, notaari- ja asiantuntijapalkkiot jne.). Asiakkaan on haettava tätä apua itse tai asianajajansa välityksellä oikeudenkäyntiaputoimistosta.

Vastuuviranomaiset

Kaikki asianajajat kuuluvat asianajajakuntaan; tällä hetkellä Belgiassa on 28 asianajajakuntaa.

Belgian ranskankielisten ja saksankielisten asianajajakuntien liitto (*L'Ordre des Barreaux Francophones et Germanophone*, AVOCATS.BE) kattaa kaikki Belgian ranskankielisten ja saksankielisten yhteisöjen asianajajakunnat (13 ranskankielistä ja 1 saksankielinen asianajajakunta).

Belgian hollanninkielisten asianajajakuntien liitto (*Orde van Vlaamse Balies*, O.V.B.) kattaa kaikki Belgian hollanninkielisten yhteisöjen asianajajakunnat (14 asianajajakuntaa).

Lisätietoja asianajajan ammatista annetaan seuraavilla verkkosivuilla:

Belgian ranskankielisten ja saksankielisten asianajajakuntien liitto

Belgian hollanninkielisten asianajajakuntien liitto

Tietokannan käyttö on **maksutonta**.

Notaarit

Notaarit ovat kuninkaan nimittämiä **virkamiehiä**. Lain mukaan notaarin on vahvistettava tietyt asiakirjat, jotta niitä voidaan pitää osapuolten välisinä sopimuksina (**viralliset asiakirjat**). Siispä esimerkiksi kiinteistöä myydessä on käännäytävä notaarin puoleen. Virallisiin asiakirjoihin liittyvien asioiden lisäksi notaarin puoleen voidaan kääntyä myös perinnönjakoon ja henkilökohtaisen sopimuksen laatimiseen liittyvissä asioissa, lausunnon saamiseksi jne.

Notaarit ovat toimivaltaisia pääasiassa kolmella tärkeällä alalla, jotka ovat

kiinteistöoikeus (kiinteistön myynti, laina jne.)

perheoikeus (avioehto, perinnöt, avioerot jne.)

liikeoikeus (yhtiöiden perustaminen jne.).

Belgiassa toimii myös **kansallinen notaariyhdistys** (*Chambre nationale des notaires*). Sen **päätehtävänä** on edustaa Belgian notaareja suhteissa vallankäyttäjien ja toimielimiin toimivaltansa rajoissa

laatia ammattieettisiä sääntöjä

antaa notaariyhdistyksille suosituksia kurinpidollisista toimista.

Belgiassa toimii myös provinssitasoin notaariyhdistyksiä. Ne ovat ammattikunnan kurinpitoeleimiä, joiden päätehtävänä on valvoa ammattieettisten sääntöjen noudattamista ja selvittää ammatillisuonteisia kiistoja (esimerkiksi käsitellä kanteluja).

Lisäksi notaarit kuuluvat kansalliseen notaariiliittoon (*Fédération Royale du Notariat Belge*, FRNB). Se on notaarien ammattiyhdistys, joka tukee notaaritoimistoja niiden päivittäisessä toiminnassa tarjoamalla niille räätelöityjä palveluja ja joka edustaa notaarikuntaa ulospäin monissa asioissa.

Lisätietoja annetaan [Fédération Royale du Notariat belgen](#) verkkosivuilla.

Muut oikeusalan ammatit

Haastemiehet

Haastemies (*huissier de justice*) on **oikeushallinnon virkamies**. Haastemiehen ammatti luetaan kuitenkin **vapaaksi ammatiksi** (*profession libérale*). Toisin sanoen haastemies on toisaalta julkisen vallan edustaja, toisaalta hän hoitaa tehtäviään **riippumattomasti**.

Koska valtio on siirtänyt haastemiehille julkista valtaa, he eivät voi kieltäytyä toimeksiannosta, lukuun ottamatta tilanteita, joissa ammattieettiset säännöt tai laki edellyttävät kieltäytymistä. Näin on esimerkiksi silloin, kun haastemies on jäävi tai toimeksianto on laitton. Haastemies ei siis toimi koskaan omasta aloitteestaan vaan aina jonkun toimeksiannosta. Haastemiehen on noudatettava jokaisessa toimeksiannossaan erilaisia lakisääteisiä velvoitteita. Haastemies voi periä työstään maksun kulujensa kattamiseksi kokonaan tai osittain.

Vapaan ammatin harjoittajana haastemies toimii riippumattomasti ja puolueettomasti. Kuka tahansa voi hyödyntää hänen ammattikokemustaan. Tämä tarkoittaa sitä, ettei hän saa viranomaisilta minkäänlaista palkkaa, korvausta eikä maksua.

Haastemiehen tehtävät voidaan jakaa kahteen pääryhmään: **muihin kuin oikeudellisiin tehtäviin** (saatavan vapaaehtoinen perintä, virallinen pöytäkirja) ja **oikeudellisiin tehtäviin** (tiedoksianto, tuomion täytäntöönpano). Tehtäviään hoitaessaan haastemiehen on usein annettava kansalaisille tietoja siitä, miten he voivat käyttää oikeuksiaan. Hänen on esimerkiksi vastattava kansalaisen kysymyksiin toimeksiannosta riippumatta siitä, käyttäkö kyseinen kansalainen hänen palvelujaan vai onko hän toimeksiannon kohde.

Kaikki saman *arrondissement*-tuomiopiirin haastemiehet kuuluvat samaan **haastemiesyhdistykseen** (*chambre des huissiers*). Yhdistyksen päätehtävänä on valvoa, että tuomiopiirin haastemiehet noudattavat kurinpitosääntöjä ja heihin sovellettavia lakeja ja asetuksia, sekä ratkaista haastemiesten välisiä kiistoja.

Belgiassa toimii myös kansallinen haastemiesliitto (*Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique*), jonka **päätehtävänä** on

valvoa haastemiesten kurinpitosääntöjen ja ammattieettisten sääntöjen yhdenmukaisuutta

puolustaa jäsentensä etuja

edustaa jäseniään.

Lisätietoja annetaan Belgian haastemiesliiton [Chambre nationale des huissiers de justice de Belgique](#) verkkosivuilla.

Muita ammatteja

Tuomareiden ja syyttäjistön tukena toimii useita muitakin hallinto- ja oikeusvirkamiehiä: kirjaajia, lakimiesavustajia, syyttäjän lakimiesavustajia, syyttäjän sihteerijä sekä hallintohenkilöstöä.

Jokaisessa oikeuskäsittelyssä tuomarin apuna toimii **kirjaaja** (*greffier*). Kirjaaja valmistelee tuomarin työtä esimerkiksi kokoamalla oikeuskäsittelyssä tarvittavat asiakirjat. Oikeuskäsittelyn aikana kirjaaja pitää kirjaa menettelyn kulusta ja puheenvuoroista ja huolehtii kaikkien asiakirjojen asianmukaisesta laadinnasta. Lisäksi kirjaaja hoitaa ja koordinoi tuomioistuimen kanslian (*greffe*) hallinto- ja kirjanpito tehtäviä. Jokaisessa tuomioistuimessa on kanslia, jota johtaa pääkirjaaja (*greffier en chef*). Tuomioistuimen koosta riippuen kussakin kansliassa toimii yksi tai kaksi kirjaajaa. Heidän apunaan toimii hallintohenkilöstöä.

Lakimiesavustajat (*référéndaires*) ovat juristeja, jotka avustavat tuomareita tuomioistuimissa tuomioiden laadinnassa. He avustavat asioiden käsittelyssä yhden tai useamman tuomarin ohjeiden mukaan ja alaisuudessa. He tutustuvat asiaa koskeviin asiakirjoihin, tarkastelevat oikeudellisia kysymyksiä ja luonnostelevat tuomioita.

Syyttäjänviraston syyttäjät voivat käyttää juristeja asioiden oikeudelliseen valmisteluun. Syyttäjänviraston palveluksessa toimiessaan heitä kutsutaan syyttäjistön lakimiesavustajiksi (*juristes de parquet*). He suorittavat oikeudellista tutkintaa, ohjaavat tiedonkulkua tai valmistelevat oikeudenkäyntitoimia ja haasteita yhden tai useamman syyttäjänviraston syyttäjän toimeksiannosta ja alaisuudessa.

Kullakin syyttäjänvirastolla on sihteeristö, jota johtaa sihteeristön päällikkö (*secrétaire en chef*). Syyttäjistön sihteerit avustavat syyttäjänviranomaisia erityisesti tutkimus- ja dokumentointitehtävissä sekä asiakirjakokonaisuuksien kokoamisessa. He mm. pitävät asiakirjat ja rekisterit ajan tasalla ja hoitavat arkistoa. Sihteerien määrä riippuu syyttäjänviraston suuruudesta. Syyttäjänviranomaisen sihteerien apuna toimii hallintohenkilöstöä.

Tuomioistuimen kanslioissa ja syyttäjänviranomaisten sihteeristöissä toimii myös suuri määrä hallintohenkilöstöä. Sen tehtävänä on hoitaa käsiteltävänä olevien asioiden asiakirjakokonaisuuksia ja huolehtia tietojen syöttämisestä tietokantoihin. Lisäksi hallintohenkilöstö käsittelee postia, hoitaa arkistointia ja ohjaa kansliaan tai syyttäjänvirastoon saapuvia vieraita.

Lisätietoja näistä ammateista [asiakirjassa](#) (376 Kb) [en](#)

Maksutonta oikeudellista neuvontaa antavat organisaatiot

Jokainen kansalainen voi saada **maksutonta alustavaa oikeudellista neuvontaa**, jota antavat oikeusalan ammattilaiset. Kyse on **ensivaiheen oikeusavusta**, jossa oikeusalan ammattilaiset

antavat käytännön neuvoja

antavat oikeudellisia tietoja

esittävät alustavan oikeudellisen kannanoton

kehottavat kansalaista kääntymään erikoistuneen organisaation puoleen.

Asiaa ei ratkaista heti, vaan kansalaiselle annetaan **alustavaa neuvontaa**. Oikeudellisia päivystyksiä toimii oikeuspalatseissa (*palais de justice*), rauhantuomioistuimissa (*justice de paix*), oikeustaloissa (*maison de justice*), tietyissä kunnallishallinnon virastoissa, useimmissa julkisissa sosiaaliaputoimistoissa (CPAS) ja erilaisissa voittoa tavoittelemattomissa yhdistyksissä, joilla on oma oikeudellinen palvelu.

Lisätietoja annetaan verkko-oppaassa [L'aide juridique: un meilleur accès à la justice](#), jossa käsitellään oikeusapua ja oikeusuojakeinoja.

Oikeudelliset tietokannat

Lisätietoja annetaan [Belgian oikeusministeriön verkkosivuilla](#).

Belgian oikeusministeriön verkkosivut

Luokat

Information (yleistietoja)

La justice de A à Z (oikeuslaitoksen aakkoset)

Fonctionnaire d'information (tiedotuksesta vastaava virkamies)

Publications (julkaisut)

Plaintes (valitukset)

Adresses judiciaires (tuomioistuinten osoitteet)

Communiqués de presse (lehdistötiedotteet)

Statistiques (tilastot).

Ordre judiciaire (oikeuslaitos)

Cours et Tribunaux (tuomioistuimet)

Parquets (syyttäjistöt)

Compétence territoriale (alueellinen toimivalta)

Conseil consultatif de la Magistrature (tuomarikunnan neuvoa-antava neuvosto)

Commission de modernisation de l'ordre judiciaire (oikeuslaitoksen uudistamista käsittelevä toimikunta)

Réaménagement du paysage judiciaire (oikeuslaitoksen rakenneuudistus).

Linkkejä

[Belgian oikeusministeriö](#)

Päivitetty viimeksi: 17/11/2016

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetyistä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.